

LES 5

REFLECTIE EN SELECTIE

Totale duur: 45-50 minuten

Introductie

Tijdens deze les gaan de leerlingen de gemaakte foto's uit les 4 met een frisse blik bekijken. Ze leren een kritische houding aan te nemen en met elkaar te discussiëren. De leerlingen leren dat er verschillende mogelijkheden zijn bij het delen van een foto en hoe begeleidende tekst en hashtags hierbij van grote invloed kunnen zijn. Ze leren de foto in context te plaatsen en een omschrijving te maken voordat ze deze online of in een expositie publiceren. De leerlingen worden zich bewust van de gevolgen van het online delen van media en hun eigen rol daarin. Daarbij vormen ze een mening over hoe ze zich hier tot verhouden.

Je kunt besluiten om zelf een expositie te organiseren op school. Je kunt dit zo groots aanpakken als je zelf wenst. We hebben een aantal opties en uitwerkingen voor je op een rijtje gezet om je hiermee op weg te helpen. Dit is een additioneel onderdeel dat we als bijlage aan deze les hebben toegevoegd.

Dit project is ontwikkeld door Studio Polat en FutureNL en wordt mede mogelijk gemaakt door het Vfonds en Microsoft.

Lesopbouw

Introductie: Wat gaan we doen?

Doen: Drie selectieronden én een elevatorpitch om de beste foto's uit te kiezen.

Afsluiting: Reflectie op het project.

Vorbereiding en benodigdheden

Houd rekening met de AVG en bespreek klassikaal het (openbaar) delen van foto's waarop de leerlingen zichtbaar zijn.

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding en de lesbrief. Je hebt een digibord met internetverbinding nodig. Klik door de slides.
- Bekijk de filmpjes ter voorbereiding.
- De leerlingen bekijken de gemaakte foto's uit les 4 op hun smartphone. Wanneer je de mogelijkheid hebt om hen de foto's op een groter device te laten bekijken, heeft dit de voorkeur.

Differentiatie

Samen met de leerlingen kun je een expositie op school of op een externe locatie organiseren. Meer informatie en tips vind je in de bijlage.

Verbinding met beroepen & arbeidsmarkt

Zo zetten bijvoorbeeld redacteurs de skills uit deze les in om te besluiten welk beeld het beste past bij de boodschap die ze willen delen of het doel dat ze willen bereiken. Denk bijvoorbeeld aan de beste foto's uit een fotoshoot, foto's die het beste bij een recept in een kookboek passen of de beste beeldbronnen in je lesboeken. Daarnaast is discussiëren een belangrijke vaardigheid die je in veel situaties kunt gebruiken: van een vergadering op je werk tot in een overleg over je volgende vakantiebestemming.

Hulp van een fotograaf!

Heb je hulp gehad van een fotograaf in les 4? Dan is het leuk om de fotograaf ook uit te nodigen bij les 5. De fotograaf kan alle foto's bekijken en eventueel helpen bij de selectie. Wil je dit niet of kan de fotograaf niet? Geen probleem. Deel dan nog wel de gekozen foto's met de fotograaf zodat hij/zij vanaf de zijlijn kan zien hoe het project wordt afgesloten.

Doel van de les

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoelen geschiedenis	21st century skills
1 Communiceren & samenwerken DG4.2 Communiceren DG4.3 Samenwerken	1 Informatievaardigheden De leerling kan doel- en publieksgericht keuzes maken en deze keuzes toelichten. De leerling kan de presentatie van een ander beoordelen en evalueren (feedback geven). De leerling kan de eigen presentatie evalueren/beoordelen.	1 Geschiedenis De leerling leert betekenisvolle vragen te stellen over maatschappelijke kwesties en verschijnselen, daarover een beargumenteerd standpunt in te nemen en te verdedigen, en daarbij respectvol met kritiek om te gaan. De leerling leert de relatie te leggen tussen de gebeurtenissen en ontwikkelingen in de 20e eeuw (waaronder de Wereldoorlogen en de Holocaust), en hedendaagse ontwikkelingen.	1 Zelfregulering
	2 ICT-basisvaardigheden De leerling kan een bestand in de Cloud opslaan, openen en delen.	2 Kunst en Cultuur De leerling leert met behulp van visuele of auditieve middelen verslag te doen van deelname aan kunstzinnige activiteiten, als toeschouwer en als deelnemer. De leerling leert mondeling of schriftelijk te reflecteren op eigen werk en werk van anderen, waaronder dat van kunstenaars.	2 Kritisch denken

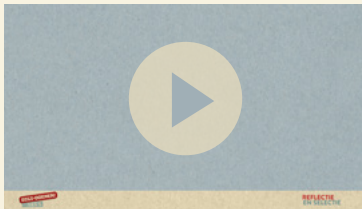
INTRODUCTIE: Hoe kies je
het beste beeld?

OPENINGSSLIDE

Vertel de leerlingen: Tijdens de vorige les hebben jullie foto's gemaakt van jullie quote. Alle foto's hebben jullie aan mij gestuurd en misschien ook wel met elkaar gedeeld in de groepsapp. Vandaag gaat ieder groepje de foto uitkiezen die hun verhaal uit de Tweede Wereldoorlog het beste weergeeft.

SLIDE 1

Laat de leerlingen met hun groepje bij elkaar zitten, bekijk samen met de leerlingen het filmpje. Laat hen daarna allemaal de gemaakte foto's openen.

SLIDE 2

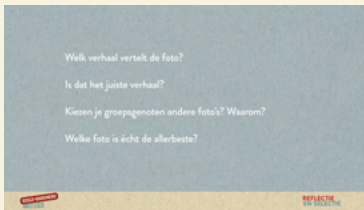

Vertel de leerlingen: Je hebt de foto's nu geopend op je device.

Misschien heb je de afgelopen week nog wel eens naar de foto's gekeken en nagedacht over welke je het mooiste, spannendste of beste vond.

Neem nu zelf, individueel, een moment de tijd om de foto's nog eens goed bekijken. Het is belangrijk dat je dit alleen – en even in stilte – doet, want je gaat jouw eigen favoriet kiezen. Probeer verder te kijken dan hoe iemand er op staat. Kijk ook naar de achtergrond, het gebruik van licht en perspectief en het gevoel dat de foto overbrengt. Komt jullie quote met deze foto goed tot zijn recht? Denk aan het filmpje dat we net gezien hebben. Schrijf bij opdracht 1 op je lesbrief het fotonummer en omschrijf daarna waarom je juist deze foto kiest. De redenen gebruik je straks om met de anderen in je groepje in gesprek te gaan. Zij hebben misschien hele andere foto's gekozen dan jij!

SLIDE 3

Vertel de leerlingen: Iedereen in jullie groepje heeft nu zijn favoriete foto gekozen. Kijk of er foto's dubbel zijn en ga daarna met elkaar in gesprek: Welke foto is écht de allerbeste? Denk aan je eigen redenen om een bepaalde foto te kiezen, maar verplaats je ook in je groepsgenoten: Waarom kiezen zij voor een andere foto en wat zijn hun redenen daarvoor? Denk nog eens terug aan het filmpje en aan jullie quote. Misschien verandert dit je mening. Kies dan de winnende foto van jullie fotoshoot. Welk verhaal wilden jullie vertellen? En welke foto vertelt dat verhaal het beste volgens jullie? Na vijf minuten maken we de les weer plenair, ieder groepje moet dan zijn foto hebben gekozen.

Tip voor de leerkracht:

Het is leuk om de klas in te gaan en de groepjes te helpen kiezen tussen de foto's. Jij kijkt er immers met een ander oog naar!

SLIDE 6

Alle groepjes hebben nu hun beste foto's gekozen en een treffende beschrijving met hashtags toegevoegd. Als de leerlingen het leuk vinden kunnen ze dit nu op Instagram posten.

Als je ervoor gekozen hebt om een expositie op school of een externe locatie te organiseren, kun je dit ook benoemen: Iedere foto krijgt een plek in de expositie op school. Dit zullen we in de volgende les organiseren.

Sluit nu de les af met een projectevaluatie. Je kunt hierbij gebruikmaken van de volgende vragen: Als je terugkijkt op het project, wat heb je dan geleerd? Wat was het leukste? En wat vond je lastig? Heb je het gevoel dat WOII eventjes dichtbij kwam voor jou? Geef een paar leerlingen een beurt en laat ze elkaar aanvullen: Er mag een klassengesprek ontstaan.

Expositie op school organiseren

Er zijn vele manieren waarop je een expositie kunt organiseren. Je kunt het klein houden of groots uitpakken. Dat is natuurlijk helemaal aan jou. In deze bijlage hebben we een aantal handige onderdelen op een rijtje gezet om je op weg te helpen.

Welke foto's ga je exposeren?

Samen met de leerlingen heb je in les 5 een selectie gemaakt van de winnende foto's. Van elk groepje één. Tijdens een expositie is er ruimte om meerdere foto's te exposeren. Zo kan ieder groepje één of meerdere foto's exposeren. Tevens kun je archiefbeelden of backstage materiaal laten zien. Afhankelijk van de locatie en middelen die je tot je beschikking hebt, kun je hier een keuze in maken. Vervolgens kun je samen met de leerlingen de foto's selecteren die geëxposeerd worden.

Locatie

Kies de locatie van de expositie. Is dit in een klaslokaal, in de aula van de school of in de gangen? Misschien neem je wel contact op met de gemeente en willen zij graag samenwerken om de expositie bij hen op het stadhuis, in een lokaal museum, of herinneringscentrum te exposeren. Je kunt er ook voor kiezen de foto's via de nieuwsbrief, per mail of op de website van de school te delen. Wie weet wil de lokale krant wel een stukje over de expositie plaatsen zodat iedereen in de omgeving de mogelijkheid krijgt de foto's te bewonderen.

Wanneer en hoelang

Bepaal de duur van de expositie. Ervaring leert dat er niet een hele lange tijd tussen het maken van de foto's en de expositie moet zitten. Lukt dat niet? Ook niet erg. Soms heb je te maken met externe factoren. Kies een moment dat voor jou, de locatie en de eventuele samenwerkingspartner passend is. Deel het traject duidelijk met de leerlingen.

Bezoekers expositie

Voor wie is de expositie? Wie mogen de expositie bezoeken? Zijn dat alleen de leerlingen en de collega's? De leerlingen willen natuurlijk graag hun ouders en familie uitnodigen. Misschien willen onafhankelijke geïnteresseerden ook wel een bezoek brengen aan jullie expositie. Is daar ruimte voor? Afhankelijk van de locatie kun je hier een keuze in maken.

Printen materiaal

Afhankelijk van de locatie van de expositie en de eventuele samenwerkingspartners zoals de gemeente of de lokale krant dien je ook een keuze te maken in hoe je de foto's gaat exposeren. Als je dit online doet, is de keuze al gemaakt. Maar wanneer je bijvoorbeeld op school exposeert, dien je de foto's zelf te printen of af te laten drukken. Misschien krijg je wel budget na overleg met de directie en kun je de foto's op groter formaat laten afdrukken. Is de gemeente of een andere partij bereid om mee te werken? Overleg dan met hen of zij budget hebben om de foto's op een mooi formaat en met goede kwaliteit af te laten drukken.

Wie doet wat?

Samen met de leerlingen kun je natuurlijk veel voorbereiden voor de expositie. Er is een flink aantal activiteiten die de leerlingen kunnen uitvoeren. Hieronder zie je een aantal voorbeelden. Misschien bedenk je zelf ook activiteiten die de leerlingen kunnen doen om de expositie tot een succes te maken. Aan jou de keuze wat je samen met de leerlingen of een deel van hen doet:

- Contact leggen met lokale media (krant etc.)
- Contact leggen met de gemeente.
- Contact leggen met lokaal museum, archief of herinneringscentrum.
- Flyers/vlog/blog etc. maken ter promotie.
- Social media posts maken.

- Ondersteunende teksten schrijven bij de foto's die geëxposeerd worden. Daar kunnen jullie ook de begeleidende teksten en de hashtags uit les 5 voor gebruiken. Denk hierbij aan wie er aan de foto hebben gewerkt, waar de foto gemaakt is, welke quote erbij hoort en eventueel het achtergrondverhaal dat in de lesbrief van les 2 staat.

- Onderzoeken hoeveel het kost om de foto's af te laten drukken op verschillende formaten.

- Stichting FutureNL en Stichting Studio Polat op de hoogte brengen van de expositie.

- Tijdens de expositie bezoekers rondleiden en vertellen over het project.

Promotie

Als je een expositie organiseert wil je natuurlijk zo veel mogelijk bezoekers. Deze moeten dus op de hoogte worden gebracht van de expositie. Dat kan middels een nieuwsbrief, via social media, via flyers op school en misschien wel via een oproep in de lokale krant. Vraag de leerlingen hier ook in mee te denken. Zij hebben daar meestal hele innovatieve ideeën voor.

Delen van expositie

Heb jij een expositie georganiseerd? Op wat voor manier dan ook! Dan horen en zien wij dat graag. Daar worden we blij van. Sterker nog, we komen graag kijken naar het resultaat van het lestraject 'Ooggetuigen' en een bezoek brengen aan jullie expositie.

Deel je uitnodiging, ervaringen, foto's, filmpjes, etc. via:

info@ooggetuigen.org

Of via Instagram door @ooggetuigen te taggen.